

Ako môžeme pomôcť dieťaťu s čítaním

Metóda globálneho čítania

Metodický materiál pre rodičov a učiteľov

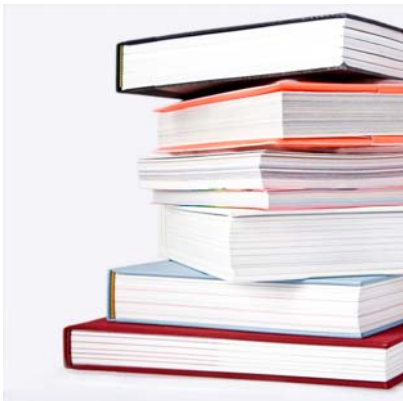
Indikácia:

- u detí, ktoré sú už schopné prečítať jednotlivé slová, ich čítanie je ale *veľmi pomalé*, pretože stále sledujú jednotlivé písmená a nie sú schopné postrehovať ich zhluky
- v tejto neistote nemajú pri čítaní odvahu odpútať sa zrakom od jednotlivých písmen

Zásady metódy:

- dieťaťu najprv predložíme **bežný veku primeraný text**, ktorý si môže aj niekoľkokrát prečítať, nesmie sa ho však naučiť naspamäť
ukážka: „Na medzi kvitli slzičky a voňala materina dúška.“
- keď si dieťa úryvok prečíta, predložíme mu ho **v upravenej podobe** – úprava je urobená tak, že v slovách chýbajú (sú vynechané) jednotlivé písmená alebo zhluky písmen
ukážka: „ Na m _i kvi _li slz _ky a vo _ala ma _rina d _ška.“
- ako náhle je dieťa schopné prečítať text, v ktorom sú vynechané jednotlivé písmená, predložíme mu **konečnú variantu**, v ktorej sú vynechané celé slová
ukážka: „ Na _____ kvitli _____ a voňala _____ dúška.“
- **časová hranica:**
- metóda je účinná iba ak ju používame **najmenej 2 mesiace**, systematicky, najlepšie každý deň
- na každý deň pripravíme jeden alebo aj viac odstavčekov z textu – podľa veku a schopností dieťaťa, ale aj podľa jeho záujmov

Všeobecné pravidlá:

- Žiadna technika neprinesie významné zlepšenie, ak sa nepoužíva dlhšiu dobu. Odložiť ju ako neúčinnú po niekoľkých pokusoch je krátkozraké
- Je potrebné pripraviť sa na to, že nácvik musí trvať pri pravidelnej práci aspoň 3-4 mesiace. Potom sa však pravidelne dostavuje výrazný úspech.
- Je nutné vybrať text zodpovedajúci záujmom a čitateľským schopnostiam dieťaťa, iba tak sa dá vzbudiť jeho záujem o čítanie
- Čítame s dieťaťom radšej kratšie a častejšie, ako raz alebo iba občas a v dlhom časovom úseku. Zachovávame zásadu „radšej menej ale častejšie“, nácvik rozdelíme na kratšie cvičenia
- Snažíme sa motivovať dieťa k čítaniu aj tým, že mu ideme príkladom, prebudovávame negatívny postoj dieťaťa k čítaniu aj spoločným čítaním
- Nekarháme za nedostatky, ale chválime aj za malé úspechy, posilňujeme

jeho sebavedomie, povzbudzujeme

- Pred dieťa kladieme reálne ciele, úlohy, ktoré je schopné splniť a zažiť pri tom úspech, rešpektujeme jeho tempo, nevyžadujeme kvantitu na úkor kvality, nepracujeme v časovom strese
- Nestrácame optimizmus, nevzdávame sa ak nechceme, aby sa vzdalo dieťa, nevyslovujeme nahlas pochybnosti o tom, či sa vôbec niekedy naučí dobre čítať
- Každý nedostatok v čítaní má svoju príčinu, preto nie je efektívne robiť nápravu iba tréňovaním zručnosti – tento spôsob je zväčša kontraproduktívny a vedie iba k odmietaniu čítania, pretože čítanie je pre dieťa ťažká a namáhavá činnosť. Čitateľské zručnosti je potrebné budovať na viacerých úrovniach, nie len nútením k prečítaniu jedného článku 10x kým ho nevie naspamäť (to trénujeme pamäť dieťaťa, nie úroveň jeho čitateľských zručností)

Použitá literatúra:

- Pokorná, V.: *Cvičení pro děti se specifickými poruchami učení*. Portál, Praha 1998. ISBN 80-7178-228-9